

Insolvence

Platba, kterou dlužník učinil poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, na peněžitý závazek vzniklý v souvislosti s omezením jeho podnikatelské činnosti (s rušením "dílčích provozoven" dlužníka), není úkonem nutným k provozování podniku dlužníka v rámci obvyklého hospodaření (§ 111 odst. 2 insolvenčního zákona). Samotná skutečnost, že věřitel poskytl dlužníku plnění, aniž požadoval jeho okamžité zaplacení, neznamená, že by pohledávka z titulu takového plnění byla pohledávkou z úvěrového financování (§ 41 odst. 1 insolvenčního zákona). Pro posouzení, zda dlužník platbou odvracel hrozící škodu, je zpravidla rozhodující povaha platbou hrazeného plnění a jeho význam pro majetkovou podstatu dlužníka.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 29 ICdo 17/2016-77, ze dne 27.3.2018)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Mgr. V.P., se sídlem v Č.B., jako insolvenčního správce dlužníka Metropol TV, spol. s r. o., proti žalovanému AP SERVICES a. s., se sídlem v P., zastoupenému Mgr. et Mgr. V.F., advokátem, se sídlem v P., o určení neúčinnosti právního úkonu, vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 29 ICm 3776/2014, , jako incidenční spor v insolvenční věci dlužníka Metropol TV, spol. s r. o., se sídlem v P., o dovolání žalovaného proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 14. září 2015, č. j. 29 ICm 3776/2014, 104 VSPH 498/2015-50 (KSCB 26 INS 6661/2013), tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 14. září 2015, č. j. 29 ICm 3776/2014, 104 VSPH 498/2015-50 (KSCB 26 INS 6661/2013), a rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. dubna 2015, č. j. 29 ICm 3776/2014-24, se zrušují a věc se vrací Krajskému soudu v Českých Budějovicích k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Vrchní soud v Praze k odvolání žalovaného rozsudkem ze dne 14. září 2015, č. j. 29 ICm 3776/2014, 104 VSPH 498/2015-50 (KSCB 26 INS 6661/2013), potvrdil rozsudek ze dne 8. dubna 2015, č. j. 29 ICm 3776/2014-24, jímž Krajský soud v Českých Budějovicích (dále jen „insolvenční soud“) určil, že právní úkony dlužníka (platby z účtu č. 1022990003/2220 ve prospěch účtu č. 1004910006/2220 ze dne 30. dubna 2013 ve výši 10.173,- Kč, 2.250,- Kč, 16.455,- Kč, 2.923,- Kč, 10.628,- Kč, 3.080,- Kč a 66.017,- Kč) ve prospěch žalovaného (PROCUSYS a. s.) [dále též jen „sporné platby“] jsou vůči věřitelům dlužníka neúčinné (výrok I.), uložil žalovanému „vydat“ částku ve výši 111.526,- Kč do majetkové podstaty dlužníka (výrok II.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok III.).

Odvolací soud vyšel z toho, že v souzené věci se žalobce domáhal žalobou podanou podle ustanovení § 239 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), určení neúčinnosti právních úkonů, spočívajících v platbách dlužníka ve prospěch žalovaného, uskutečněných dne 30. dubna 2013, tedy v období po zahájení insolvenčního řízení (12. března 2013) do zjištění úpadku dlužníka (1. listopadu 2013). Platby dlužníka ve prospěch žalovaného přitom „souvisely s poskytnutými zámečnickými pracemi, se stěhováním nábytku, s úklidovými pracemi, s IT službami a ostrahou objektu dlužníka a osob“, které žalovaný vyúčtoval dlužníku fakturami vystavenými v období od 4. března do 15. dubna 2013 (a splatnými v období od 18. března do 29. dubna 2013).

Podle obsahu spisu přitom šlo o faktury č. 130100975 na částku 10.173,- Kč (otevření a výměna zámků), č. 130100994 na částku 2.250,- Kč (otevření a výměna zámků), č. 130101002 na částku

16.455,- Kč (stěhování nábytku), č. 130101090 na částku 10.628,- Kč (IT služby) [všech případech s datem uskutečnění plnění dne 28. února 2013], č. 130100047 na částku 2.923,- Kč (úklidové práce) [s datem uskutečnění plnění dne 8. března 2013], č. 130101192 na částku 3.080,- Kč (úklidové práce) a č. 130101330 na částku 66.017,- Kč (ostraha majetku) v obou případech s datem uskutečnění plnění dne 31. března 2013.

Cituje ustanovení § 111, § 168 odst. 1 písm. a) až f), § 235 a § 239 insolvenčního zákona, dále ve shodě s insolvenčním soudem uzavřel, že na uvedené platby se neuplatní žádná z výjimek týkajících se uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávek jim postavených na roveň.

Současně odvolací soud odmítl argumentaci žalovaného, podle níž sporné právní úkony dlužník činil v rámci obvyklého hospodaření, respektive jimi odvracel hrozící škodu. Jakkoli není dlužníku „zcela zapovězeno disponovat majetkem poté, co bylo zahájeno insolvenční řízení, nesmí dlužník nakládat s majetkem takovým způsobem, který by vedl k podstatným změnám majetkové podstaty a tím ke snížení uspokojení věřitelů“. Právními úkony dlužníka (platbami ve prospěch žalovaného) „došlo k nikoli zanedbatelnému zmenšení majetku dlužníka, a to i vzhledem k hodnotě majetkové podstaty dlužníka, v níž se reálně nacházejí aktiva jen ve výši 700.000,- Kč“.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, maje za to, že spočívá na nesprávném právním posouzení otázek, zda:

- 1) Lze objednávku služeb ze strany dlužníka a poskytnutí služeb žalovaným, včetně navazujících „odměn“ považovat za provozování podniku dlužníkem v rámci obvyklého hospodaření?
- 2) Došlo úhradami za poskytnutí služeb k nikoli zanedbatelnému zmenšení majetku dlužníka?
- 3) Lze „dílní z jednotlivých plnění poskytnutých žalovaným dlužníkovi klasifikovat jako úvěrové financování“?

Dovolatel snáší argumenty ve prospěch závěrů, podle nichž:

- a) Výjimka z omezení dlužníka v nakládání s majetkovou podstatou podle ustanovení § 111 odst. 2 věty první insolvenčního zákona se vztahuje „na úkony směřující k provozování podniku či jeho omezení“ a platby dlužníka lze pod tuto výjimku podřadit.
- b) V době, kdy byly úhrady provedeny, šlo - vzhledem k aktivům dlužníka - o částku zcela zanedbatelnou, přičemž úhrady dlužníka byly zcela ekvivalentní službám poskytnutým žalovaným a ke zmenšení majetku dlužníka tak nedošlo; navíc poskytnutými službami dlužník odvracel hrozící škody na majetku.
- c) Dílní plnění poskytnutá žalovaným dlužníkovi lze klasifikovat jako úvěrové financování, když žalovaný poskytl dlužníku po datu zahájení insolvenčního řízení služby přímo související s provozováním podniku dlužníka v rámci obvyklého hospodaření, aniž by požadoval jejich okamžité zaplacení.

Požaduje, aby Nejvyšší soud rozhodnutí odvolacího soudu změnil a žalobu zamítl.

Žalobce považuje rozhodnutí odvolacího soudu za správné a navrhuje, aby dovolací soud dovolání odmítl, respektive zamítl.

V průběhu dovolacího řízení změnil žalovaný obchodní firmu na AP SERVICES a. s.; Nejvyšší soud k této změně přihlédl při označení žalovaného v záhlaví rozhodnutí.

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (ve znění účinném od 1. ledna 2014 do 29. září 2017) se podává z bodu 2., článku II, části první zákona č. [296/2017](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Dovolání žalovaného je přípustné podle ustanovení § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), a to k řešení otázek dovolatelem otevřených, týkajících se výkladu ustanovení § 111 insolvenčního zákona, dosud v rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu beze zbytku nezodpovězených.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 111 insolvenčního zákona (ve znění účinném do 31. prosince 2013), nerozhodne-li insolvenční soud jinak, je dlužník povinen zdržet se od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení. Peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení je dlužník oprávněn plnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem (odstavec 1). Omezení podle odstavce 1 se netýká úkonů nutných ke splnění povinností stanovených zvláštními právními předpisy, k provozování podniku v rámci obvyklého hospodaření, k odvrácení hrozící škody, k plnění zákonné vyživovací povinnosti a ke splnění procesních sankcí (odstavec 2). Právní úkony, které dlužník učinil v rozporu s omezeními stanovenými v důsledku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení, jsou vůči věřitelům neúčinné (odstavec 3).

Podle ustanovení § 168 insolvenčního zákona pohledávkami za majetkovou podstatou, pokud vznikly po zahájení insolvenčního řízení nebo po vyhlášení moratoria, jsou a) náhrada hotových výdajů a odměna předběžného správce; to neplatí, byl-li předběžný správce ustanoven insolvenčním správcem, b) náhrada nutných výdajů a odměna likvidátora dlužníka jmenovaného soudem a správce podniku dlužníka za součinnost poskytnutou předběžnému správci nebo insolvenčnímu správci, c) náhrada nutných výdajů a odměna členů a náhradníků věřitelského výboru, d) náhrada zálohy na náklady insolvenčního řízení, jestliže ji v souladu s rozhodnutím insolvenčního soudu zaplatila jiná osoba než dlužník, e) pohledávky věřitelů vzniklé za trvání moratoria ze smluv podle § 122 odst. 2, f) pohledávky věřitelů z úvěrového financování (odstavec 1). Není-li dále stanoveno jinak, pohledávky za majetkovou podstatou se uspokojují v plné výši kdykoli po rozhodnutí o úpadku (odstavec 3).

V poměrech dané věci Nejvyšší soud v první řadě předesílá, že věřitelský insolvenční návrh byl doručen insolvenčnímu soudu dne 12. března 2013. Podáním ze dne 29. března 2013 (A-14), uveřejněným v insolvenčním rejstříku dne 2. dubna 2013, se dlužník připojil k insolvenčnímu návrhu, přičemž ke své finanční situaci uvedl, že ke dni podání insolvenčního návrhu eviduje závazky po splatnosti ve výši 85 milionů Kč (jistiny bez příslušenství), nevlastní žádný nemovitý majetek, eviduje pohledávky z obchodního styku 12.865.350,- Kč a má v majetku „ochranné známky a internetové domény“. Dle připojených seznamů činí celková výše závazků dlužníka 234.642.025,95 Kč a hodnota majetku dlužníka 2.628.614,05 Kč. Usnesením ze dne 1. listopadu 2013, č. j. KSCB 26 INS 6661/2013-A-43, insolvenční soud zjistil úpadek dlužníka, prohlásil konkurs na jeho majetek a insolvenčním správcem ustanovil Mgr. Václava Pechouška. Sporné platby v celkové výši 111.526,- Kč (za zámečnické služby, stěhování nábytku, úklid, IT služby ostrahu v souvislosti s rušením dílčí provozovny dlužníka) tak dlužník ve prospěch žalovaného učinil v době po zahájení insolvenčního řízení do zjištění úpadku dlužníka.

Judikatura Nejvyššího soudu k výkladu ustanovení § 111 insolvenčního zákona.

1) V usnesení ze dne 29. února 2016, sen. zn. 29 NSČR 67/2014, uveřejněném pod číslem 62/2017 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 62/2017“), Nejvyšší soud [i s odkazem na rozsudek ze dne 27. února 2014, sp. zn. 29 Cdo 677/2011, uveřejněný pod číslem 60/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 60/2014“)], vysvětlil, že § 111 insolvenčního zákona

(ve znění účinném do 31. prosince 2013), upravuje tzv. zákonnou neúčinnost právních úkonů, které dlužník učinil v rozporu s omezeními stanovenými v důsledku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení, přičemž tato úprava má smysl (a může se prosadit) jen ve spojení s následným zjištěním úpadku dlužníka (rozhodnutí o zjištění úpadku dlužníka je tedy předpoklad aplikace § 111 insolvenčního zákona).

Z R 62/2017 také vyplývá, že až s účinností od 1. ledna 2014 [po novele insolvenčního zákona provedené zákonem č. [294/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [312/2006](#) Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů] se neúčinnost podle § 111 insolvenčního zákona prosazuje výlučně odpůrcí žalobou insolvenčního správce (srov. § 235 odst. 2 insolvenčního zákona ve znění účinném od 1. ledna 2014).

Judikatura Nejvyššího soudu se tak ustálila, zčásti až po vydání napadeného rozhodnutí, na výkladu, podle něhož § 111 odst. 3 insolvenčního zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2013, upravoval zákonnou neúčinnost právních úkonů dlužníka. Jinými slovy řečeno, k tomu, aby se tato neúčinnost prosadila, nebylo nezbytně nutné, aby se insolvenční správce domáhal jejího určení odpůrcí žalobou.

2) V rozsudku ze dne 31. října 2016, sp. zn. 29 Cdo 3815/2014, Nejvyšší soud, s odkazem na závěry formulované již v R 60/2014, ozřejmil, že projev vůle, jímž dlužník plní dluh (peněžitý závazek) svému věřiteli, je právním úkonem ve smyslu ustanovení § 34 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku (ve znění účinném do 31. prosince 2013), jelikož jde o projev vůle směřující k zániku povinnosti splnit dluh (závazek) a lze mu tedy odporovat.

Tamtéž dodal, že nelze pochybovat o tom, že neúčinným právním úkonem může být také plnění na již splatný dluh. Prospěch, který se věřiteli dostane v důsledku takového zvýhodňujícího právního úkonu dlužníka, totiž nespočívá v tom, že věřitel dostane od dlužníka více, než by mu náleželo (nebýt úpadkové situace dlužníka), ale že je poskytnutým plněním zvýhodněn proti jiným věřitelům (kteří by měli v konkursu pro účely poměrného uspokojení z nedostatečného majetku dlužníka stejné postavení jako věřitel, jehož pohledávku se dlužník rozhodl takto uspokojit) [k tomu odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. října 2016, sen. zn. 29 ICdo 5/2016]. Právě selektivnímu uspokojování jednoho věřitele v neprospěch ostatních věřitelů má institut neúčinnosti zvýhodňujících právních úkonů zabránit. Zásada par conditio creditorum (pari passu) neboli poměrného uspokojování nároků věřitelů (nezajištěných věřitelů) je jednou z hlavních zásad insolvenčního řízení, jež je modifikována zvláštními nároky některých věřitelů (srov. zejména § 296 a § 298 insolvenčního zákona). Podstatou neúčinnosti právních úkonů podle insolvenčního zákona je především zajištění ochrany věřitelů před právními úkony dlužníka, které v konečném důsledku krátí věřitele. Je rozhodující, zda dlužník dluh uhradil způsobem (v rozsahu), v jehož důsledku se věřiteli dostalo na úkor ostatních věřitelů vyššího uspokojení, než jaké by mu jinak náleželo v konkursu (dle § 241 odst. 1 insolvenčního zákona), čímž věřitele zvýhodnil oproti jiným věřitelům.

Uvedené závěry, byť formulované při výkladu § 235 a násl. insolvenčního zákona, jsou uplatnitelné i při výkladu § 111 insolvenčního zákona. Nejvyšší soud nemá žádných pochyb o tom, že lze-li odporovat právnímu úkonu dlužníka, jímž v době před zahájením insolvenčního řízení zvýhodní některého ze svých věřitelů, je nutno stejný úkon, učiněný dlužníkem (dokonce až) poté, kdy nastaly účinky zahájení insolvenčního řízení (v němž posléze bylo rozhodnuto o úpadku dlužníka), považovat za právní úkon neúčinný ve smyslu § 111 odst. 3 insolvenčního zákona.

3) Konečně v rozsudku ze dne 22. prosince 2015, sen. zn. 29 ICdo 48/2013, uveřejněném pod číslem 106/2016 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 106/2016“), Nejvyšší soud dovodil, že i v poměrech insolvenčního zákona „se podmínky odporovatelnosti posuzují ke dni vzniku právního úkonu“. V poměrech dané věci tak učinil ve vztahu k podmínkám odporovatelnosti ve smyslu § 240 insolvenčního zákona, konkrétně, jde-li o to, zda měl dlužník po uzavření odporovaného právního úkonu další dostatečný majetek k uspokojení věřitelů (v jejichž prospěch se insolvenční neúčinnost vyslovuje). Srov. též rozsudek ze dne 31. října 2017, sen. zn. 29 ICdo 76/2015.

V poměrech projednávané věci nemá ani Nejvyšší soud žádné pochybnosti o tom, že pohledávky žalovaného, které dlužník zaplatil spornými platbami, nebyly pohledávkami za majetkovou podstatou [§ 168 odst. 1 písm. a) až f) insolvenčního zákona]. Argumentace dovolatele, podle níž šlo o pohledávky z úvěrového financování (srov. § 41 odst. 1 insolvenčního zákona), je zjevně neudržitelná, když pohledávky z titulu činností, vyúčtovaných shora zmíněnými fakturami („otevření a výměna zámků, stěhování nábytku, úklid, ostraha a IT“) rozhodně nelze zařadit do kategorie pohledávek plynoucích ze smlouvy o úvěru nebo smlouvy obdobné, respektive ze smlouvy na dodávky energií a surovin, včetně zajištění těchto pohledávek. Samotná okolnost, že žalovaný poskytl dlužníku služby, aniž požadoval jejich okamžité zaplacení, na výše uvedeném nic nemění.

Nejvyšší soud nemá za opodstatněné ani výhrady dovolatele proti závěru odvolacího soudu, podle něhož v případě sporných plateb nešlo o úkony nutné k provozování podniku v rámci obvyklého hospodaření. Jak je zřejmé i z obsahu spisu (včetně dovolání), všechny dlužníkem uskutečněné sporné platby se vztahovaly k činnostem žalované, které souvisely s rušením „díličích provozoven“ dlužníka. Takové opatření (rozuměj omezení podnikatelské činnosti), k němuž dlužník přistoupil bezprostředně před zahájením insolvenčního řízení a v době, kdy věděl, respektive musel vědět, že je v úpadku, rozhodně nelze považovat za obvyklé pro pokračování provozu podniku, jeho zachování či rozvoj; naopak šlo o opatření výjimečné, které se obvyklému provozu podniku zjevně vymykalo. K tomu srov. obdobně při výkladu ustanovení § 4a odst. 1 písm. a) zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání, jde-li o „běžnou obchodní činnost“, důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 31. května 2007, sp. zn. 29 Odo 820/2005, k jehož závěrům se Nejvyšší soud obdobně přihlásil pro účely výkladu ustanovení § 111 insolvenčního zákona v R 62/2017, jakož i v usnesení ze dne 25. listopadu 2015, sp. zn. 29 Cdo 311/2015, uveřejněném pod číslem 50/2017 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek.

Z pohledu ustanovení § 111 odst. 2 insolvenčního zákona tak zbývá posoudit, zda závěr o neúčinnosti sporných plateb není vyloučen tím, že šlo o úkony, jimiž dlužník odvracel hrozící škodu.

Nejvyšší soud v této souvislosti v první řadě připomíná, že obecně vzato je škoda v právní teorii i soudní praxi chápána jako újma způsobená poškozenému, vyjádřitelná penězi. Skutečná škoda spočívá ve zmenšení majetku poškozeného a představuje majetkové hodnoty, které by bylo nutné vynaložit, aby došlo k uvedení věci v předešlý stav. Ušlý zisk je definován jako ušlý majetkový prospěch spočívající v nenastalém zvětšení (rozmožnění) majetku poškozeného, které bylo možno důvodně očekávat s ohledem na pravidelný běh věcí, pokud by nebylo došlo ke škodné události (srov. např. stanovisko bývalého Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 18. listopadu 1970, Cpj 87/70, uveřejněné pod číslem 55/1971 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek). Přitom nepostačuje pouhá pravděpodobnost zvýšení majetkového stavu v budoucnu, neboť musí být najisto postaveno – a v tomto směru je důkazní břemeno na poškozeném – že nebyť protiprávního jednání škůdce (či škodní události u objektivní odpovědnosti) by se majetkový stav poškozeného zvýšil. Ušlý zisk nemůže představovat jen zmaření zamýšleného výdělečného záměru či příslibu možného výdělku, není-li takový majetkový přínos podložený již existujícími či reálně dosažitelnými okolnostmi, z nichž lze usuzovat, že nebyť škodné události, k zamýšlenému zisku by skutečně došlo (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 17. června 2009, sp. zn. 25 Cdo 371/2007 a ze dne 31. října 2007, sp. zn. 25 Cdo 2857/2005, jakož i důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. ledna 2011, sp. zn. 29 Cdo 1273/2009).

Pro účely výkladu pojmu hrozící škoda ve smyslu ustanovení § 111 odst. 2 insolvenčního zákona Nejvyšší soud v poměrech dané věci dodává, že sporné platby nelze posuzovat izolovaně od povahy plnění, které dlužníku poskytl věřitel a za které dlužník platil. Jinými slovy, bude to zpravidla povaha (spornou platbou hrazeného) plnění a jeho význam pro majetkovou podstatu dlužníka, které budou rozhodující pro posouzení, zda dlužník spornou platbou odvracel hrozící škodu.

A ještě jinak, k naplnění výjimky upravené ustanovením § 111 odst. 2 insolvenčního zákona zásadně nebude postačovat, že (obecně vzato) každou platbou, kterou dlužník plní závazek vůči svému věřiteli, odvrací možné (právním předpisem či smlouvou přepokládané) důsledky (např. vznik nároku věřitele na úroky z prodlení či majetkové sankce), které by jinak měly (nebýt takové platby) negativní dopad (byť omezený ustanovením § 170 insolvenčního zákona) do majetkových poměrů dlužníka.

V situaci, kdy se insolvenční soud v odůvodnění svého rozhodnutí nijak nevypořádal s obranou žalovaného (viz vyjádření k žalobě č. l. 10 - 12), že spornými platbami dlužník odvracel hrozící škodu, a kdy se ani odvolací soud v důvodech napadeného rozhodnutí nevypořádal s argumenty žalovaného vztahujícími se k „hrozící škodě“, zůstalo právní posouzení věci soudy nižších stupňů neúplné a tudíž i nesprávné.

Konečně nelze upřít opodstatnění ani výhradám dovolatele ohledně (ne)splnění předpokladu určeného ustanovením § 111 odst. 1 insolvenčního zákona spočívajícího v tom, zda nakládáním s majetkovou podstatou dlužníka (rozuměj spornými platbami dlužníka) došlo k „nikoli zanedbatelnému“ zmenšení majetkové podstaty.

V tomto směru totiž právní posouzení věci soudy nižších stupňů, založené na srovnání částky zaplacené dlužníkem žalovanému spornými platbami (dne 30. dubna 2013) a „aktiv“ dlužníka k datu rozhodnutí insolvenčního soudu (8. dubna 2015) či odvolacího soudu (14. září 2015) neodpovídají závěrům R 106/2016, jež jsou v tomto směru použitelné i v poměrech zákonné neúčinnosti právních úkonů podle ustanovení § 111 odst. 1 o. s. ř., a podle nichž je nezbytné posuzovat otázku „nikoli zanedbatelného“ zmenšení majetkové podstaty k datu uskutečnění sporných plateb. Srov. opět i rozsudek Nejvyššího soudu sen. zn. 29 ICdo 76/2015.

Jelikož právní posouzení věci, na němž rozhodnutí odvolacího soudu spočívá a které bylo dovoláním zpochybněno, není správné, Nejvyšší soud je zrušil. Důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí insolvenčního soudu; Nejvyšší soud proto zrušil i je a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 1 a 2 o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)